

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 3Svk/14/2022
Identifikačné číslo spisu: 8020200027
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:8020200027.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu (sťažovateľa): Z. E., nar. XX.X.XXXX, R. F. XXX, N.É. R., právne zastúpeného STELLMACHOVÁ&PARTNERS s.r.o., M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému Okresný úrad Kežmarok, pozemkový a lesný odbor, Mučeníkov 4, Kežmarok, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. OU-KK-PLO-2019/711-020-SCHM zo dňa 26. februára 2019, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/1/2020 - 467 zo dňa 23. novembra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/1/2020 - 467 zo dňa 23. novembra 2021 sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

1. Žalobca podal dňa 04.10.2019 na Krajský súd v Prešove (ďalej len „správny súd“) žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG zo dňa 13.08.2019 (ktorým bolo schválené vykonanie projektu pozemkových úprav v katastrálnom území K. F., obec K. F., okres E.) ako aj rozhodnutia žalovaného č. OU-KK-PLO/2019-711-020-SCHM zo dňa 26.02.2019 (ktorým bol podľa § 13 ods. 6 zákona č. 330/1991 Z. z. v znení účinnom do 30.04.2014 schválený projekt pozemkových úprav k. ú. K. F.). Zároveň sa domáhal priznania odkladného účinku správnej žaloby podanej voči rozhodnutiu žalovaného č. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG zo dňa 13.08.2019 a pozastavenia účinkov tohto rozhodnutia. Vec bola vedená pod sp. zn. 1S/61/2019.

2. V žalobných dôvodoch žalobca poukazoval na nezákonnosť rozhodnutia OU-KK-PLO-2019/000520-482KG zo dňa 13.08.2019 ako vydaného na základe nedostatočných a neúplných podkladov predovšetkým vzhľadom na nedoriešenie reštitučných nárokov k dotknutým nehnuteľnostiam, ktorého sa neúspešne domáhal od nariadenia pozemkových úprav.

3. Na základe pokynu v súdnom spise 1S/61/2019 zo dňa 15.1.2020 žurnalizovaného ako č. l. 142, kópia ktorého je založená ako č. l. 11 súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 1S/1/2020, bola vylúčená „ďalšia vec“ (s odôvodnením že sa jedná o preskúmanie dvoch samostatných rozhodnutí v petite) na konanie pod sp. zn. 1S/1/2020.

4. Dňa 23.1.2020 JUDr. Marian Hoffmann PhD., predseda senátu oznámil skutočnosti podľa § 88 SSP - dôvody vylúčenia sudcu vyplývajúce priamo z administratívneho spisu (ako prokurátor konal v správnom konaní na základe poverenia Generálnej prokuratúry).

5. Na základe tohto oznámenia bol uznesením č. k. SprV/5/2020 zo dňa 06.02.2020 sudca JUDr. Marian Hoffmann, PhD. vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 1S/1/2020. Uvedené konanie (vec vylúčená na samostatné konanie zo spisu 1S/61/2019) bolo vedené vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-KK-PLO/2019-711-020-SCHM zo dňa 26.02.2019, ktorým bol podľa § 13 ods. 6 zákona č. 330/1991 Z. z. schválený projekt pozemkových úprav k. ú. K. F..

6. Pod sp. zn. 1S/61/2019 bolo ďalej vedené konanie, ktorého predmetom bolo preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OU-KK-PLO-2019/000520-482KG zo dňa 13.08.2019 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. OU-KK-PLO-2019/711-020-SCHM dňa 26.02.2019, ktorým bol schválený projekt pozemkových úprav v k. ú. K. F.. V konaní bol dňa 14.6.2022 vyhlásený rozsudok a v súčasnosti je pod sp. zn. 5Svk/53/2022 vedené kasačné konanie na Najvyššom správnom súde SR.

7. Uznesením č. k. 1S/1/2020 - 467 zo dňa 23.11.2021 (ďalej „napadnuté uznesenie“) správny súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Mariana Hoffmanna PhD a doc. JUDr. Petra Molitorisa PhD. žalobu odmietol z nasledovných dôvodov:

- žalobca v žalobe označil ako predmet konania a správneho súdu predložil prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. OU-KK-PLO-2019/711-020-SCHM zo dňa 26.02.2019, proti ktorému bolo možné v zmysle poučenia daného správnym orgánom podať opravný prostriedok - odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia;

- žalobca túto možnosť nevyužil, v rámci správneho konania odvolanie proti predmetnému rozhodnutiu nepodal a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.03.2019, čo potvrdil aj žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe;

- správny súd nemá právomoc preskúmať prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ktoré nadobudlo právoplatnosť z dôvodu, že proti nemu zo strany žalobcu nebol podaný opravný prostriedok v určenej lehote na správnom orgáne a vo veci nerozhodoval nadriadený správny orgán.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenia

8. Uznesenie správneho súdu napadol žalobca (sťažovateľ) kasačnou sťažnosťou z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. e), f), g), h) a j) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „SSP“), ktoré konkretizoval nasledovne:

- nepodal dve samostatné žaloby, napadol len rozhodnutie z 13.08.2019, nie je zrejmé, prečo súd bez toho, aby žalobcu informoval a umožnil sa mu k tomu vyjadriť, rozdelil jeho žalobu na dve samostatné konania;

- v petite žaloby žiadal zrušiť aj rozhodnutie z 26.02.2019, avšak len z dôvodu, že jeho obsah (vykonanie) bol schválený napadnutým rozhodnutím z 13.08.2019;

- žiaden všeobecne záväzný právny predpis nestanovuje žalobcovi povinnosť voči rozhodnutiu zo dňa 26.02.2019 opravný prostriedok na to, aby mohol žalobou napadnúť rozhodnutie z 13.08.2019;

- o veci rozhodol vylúčený sudca, keďže sudca JUDr. Marián Hoffmann, PhD. bol z konania sp. zn. 1S/1/2020 vylúčený uznesením 1SprV/5/2020 z 06.02.2020.

9. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal náhradu trov kasačného konania.

10. Žalovaný na kasačnú sťažnosť reagoval podaním, kde uviedol, že sa k nej nebude vyjadrovať.

11. Dňa 02.02.2023 bol kasačnému súdu doručený návrh P. R. S., právne zastúpeného Dream Legal, advokátskou kanceláriou s.r.o., na vstup intervienta do konania na strane žalovaného podľa § 81 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“).

III. Závery kasačného súdu

12. Po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP) a je prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 453 ods. 2 SSP) spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

13. V prvom rade treba zdôrazniť namietanú skutočnosť, že v konaní rozhodol vylúčený sudca. Zo spisu vedeného správnym súdom je preukázané, že napadnuté uznesenie vydal senát 1S v takom

zložení, ktorého členom bol sudca JUDr. Marián Hoffmann, PhD., ktorý bol z konania sp. zn. 1S/1/2020 vylúčený uznesením 1SprV/5/2020 z 06.02.2020. Z obsahu spisu vyplýva, že tento napadnuté uznesenie aj elektronicky podpísal.

14. Súčasťou práva na spravodlivý proces je požiadavka, aby v určitej právnej veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem o výsledok konania. Rozhodovať nestranne nie je právom, výsadou či privilegiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému a jeho riadneho fungovania (rozhodnutia Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 602/2016, či sp. zn. I. ÚS 41/2017).

15. Vzhľadom na to, že kasačný súd mal za nepochybne preukázané, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, je naplnený kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. e) SSP, čo je samo o sebe dôvodom na zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci správneému súdu na ďalšie konanie.

16. Pokiaľ sa týka ďalších kasačných dôvodov treba uznať, že správny súd (senát 1S v konaní 1S/61/2019) pri vylučovaní veci na samostatné konanie zrejme nedôsledne aplikoval procesnú právnu úpravu možnosti vylúčenia veci na samostatné konanie v nadväznosti na garanciu práv účastníka súdneho konania, v dôsledku toho sa žalobca o rozdelení pôvodne podanej žaloby dozvedel až po vydaní rozhodnutia o časti ním uplatneného žalobného návrhu. Je reálne spochybnená dôvodnosť vylúčenia súdneho prieskumu rozhodnutia z 26.02.2019 na samostatné konanie, nakoľko správny súd zrejme nemal jednoznačne ustálené, či sa jedná o samostatný návrh na preskúmanie rozhodnutia v správnom súdnictve alebo sa jedná o návrh na preskúmanie tzv. podkladového rozhodnutia v zmysle § 27 SSP.

IV. Záver

17. Z dôvodu pochybenia správneho súdu, spočívajúce v nesprávnom zložení rozhodujúceho senátu, ktorého členom bol vylúčený sudca, kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil správneému súdu na ďalšie konanie. Vzhľadom na zmeny v dôsledku nadobudnutia účinnosti zák. č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov, bude vec vrátená na prejednanie a rozhodnutie Správneému súdu v Košiciach.

18. V ďalšom konaní bude úlohou príslušného správneho súdu zistiť skutočnosti podstatné pre záver o dôvodnosti vylúčenia súdneho prieskumu rozhodnutia z 26.2.2019 na samostatné konanie a v nadväznosti na to zvoliť ďalší procesný postup.

19. Pokiaľ sa týka predloženého návrhu na vstup P. S. do konania ako intervienta, kasačný súd má za to, že v tomto kasačnom konaní nie je možné o ňom rozhodnúť. Len pre úplnosť pripomína, že podľa § 25 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správneým súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti CSP okrem ustanovení o intervencii.

20. V prípade vydania konečného rozhodnutia vo veci bude povinnosťou správneho súdu rozhodnúť aj o trovách konania, vrátane nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

